

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์
ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ กรณีศึกษา
ทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน
หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน

โดย

นาวาอากาศเอก นิรัชร์ จีระอำพน
รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ ศูนย์การทหารอากาศโยธิน
หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2567

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับ
แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ กรณีศึกษาทหารกองประจำการ
ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน
กองทัพอากาศ

โดย นาวาอากาศเอก นิรัชร์ ธีรอำพน

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก พงศ์ปณต อรุณสุวรรณ

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2567 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(ทองศักดิ์ มหาวงศ์)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(พิชชญาน พวงทอง)

ประธานกรรมการ

นาวาอากาศเอกหญิง

(กนกรัตน์ นิรันดร์)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(พงศ์ปณต อรุณสุวรรณ)

กรรมการ

พันเอก

(เจษฎา เหมหาชาติ)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(รัชนินาฏ ถนอมสิน)

กรรมการ

บทคัดย่อ

- ผู้วิจัย** นายวาทอากาศเอก นิรัชร์ ธีรอำพน
- เรื่อง** แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ กรณีศึกษาทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ
- วันที่** 11 กันยายน 2567 **จำนวนคำ :** 9,996 **จำนวนหน้า :** 30
- คำสำคัญ** คุณภาพชีวิต, ความมั่นคงรูปแบบใหม่, ทหารกองประจำการ
- ชั้นความลับ** ไม่มีชั้นความลับ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการเป็นภารกิจสำคัญของ กองทัพอากาศในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ความมั่นคงในรูปแบบใหม่มาใช้ควบคู่กับการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อเสนอ แนวทางการวางแผน การกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับความ เปลี่ยนแปลงทางสังคม สถานการณ์ความมั่นคง ตลอดจนแนวคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างยั่งยืน เพื่อให้หน่วยฝึกทหารกองประจำการมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเท่าทันต่อภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และสนองตอบภารกิจของกองทัพอากาศได้ อย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล จากกรณีศึกษาทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหาร อากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ด้วยการใช้ SWOT Analysis วิเคราะห์ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ร่วมกับการใช้แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ในการวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิต ทหารกองประจำการของกองทัพอากาศ โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยังสามารถ บรรลุภารกิจตามบทบาทหน้าที่ พร้อมรับมือกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กองทัพอากาศจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ รวมทั้ง นำเจตนารมณ์ และนโยบายของผู้บังคับบัญชาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ ต่อความมั่นคงในรูปแบบใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทหารกองประจำการให้สามารถ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติ และสามารถพัฒนาเป็นเครือข่าย ความมั่นคงของกองทัพอากาศต่อไป

ABSTRACT

AUTHOR: SQUADRON LEADER NIRAT TEERAUMPON

TITLE: Guidelines for Developing Quality of Life According to Strategic Principles with the New Concept of Security. A Case Study of Enlisted Personnel as for the Yothin Air Force Center Royal Thai Air Force Command, Royal Thai Air Force

DATE: 11 September, 2024 **WORD COUNT:** 9,996 **PAGES :** 30

KEY TERMS: Quality of Life, New Concept of Security, Enlisted Personnel

CLASSIFICATION: Unclassified

Improving base unit soldiers' quality of life is one of the Air Force's primary goals in developing prospective human resources for the country. In order to suggest planning guidelines and development paths that are in line with security situations, social shifts, and sustainable life quality development principles, researchers have combined a new model of security with strategic analysis. The goal is to make sure that soldiers in base units are prepared to handle emerging threats and carry out Air Force operations in a professional manner. Through the implementation of new security measures and the use of a strategic thinking framework, researchers have examined how the danger landscape has changed and how it affects base unit troops' quality of life in the Air Force. The research is in line with the national 20-year security and development strategies, focusing on enhancing human resource capabilities and effectively addressing assigned missions while adapting to new threat environments swiftly. The Air Force should prioritize the development of base unit soldiers' quality of life, aligning leadership intentions and policies with strategic analysis for new security concepts to develop base unit soldiers as efficient human resources for the nation and to establish a resilient security network for the Air Force's future endeavours.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ กรณีศึกษาทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ” ฉบับนี้เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ทำให้สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ ข้อมูล และข้อเท็จจริง ในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการของกองทัพอากาศ เพื่อตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพอากาศในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติ เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบคุณ พลอากาศโท ศรัณย์ สมคะณะ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน พลอากาศตรี มณฑิยา หมีโชติ ผู้บังคับการศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และคณะผู้บังคับบัญชา ที่กรุณาให้ศึกษาวิจัยเพื่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามหลักยุทธศาสตร์

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นาวาอากาศเอก ไพศาล บุษบรรณ นาวาอากาศโท ภูมิพัฒน์ เลิศวัฒนาสิริภัทร รวมทั้งคณะครูฝึกทหารใหม่ของหน่วยฝึกทหารกองประจำการ (ใหม่) และทหารกองประจำการของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศทุกคน ที่ให้ข้อมูลสำคัญและสะท้อนความคิดเห็น เพื่อสร้างให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยทุกท่าน รวมทั้ง พันเอก พงศ์ปณิต อรุณสุวรรณ และนาวาอากาศเอกหญิง กนกรัตน์ นิษรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย และ พันเอก ฐนัส มานวงค์ ในการประสานและสนับสนุนการดำเนินการงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อย

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้ อันเกิดจากการวางแผนทางวิจัยของวิทยาลัยการทัพบก จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ให้แก่หน่วยงาน และผู้ที่สนใจที่ต้องการศึกษาข้อมูล ตลอดจนนำเอกสารวิจัยฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นรูปธรรมต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	9
แนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	14
ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	15
หลักการ นโยบาย และรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต	
ทหารกองประจำการ กองทัพอากาศ	17
การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิด ความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการในส่วนของ ศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ	20
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้อง กับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่	23
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	27
บทที่ 4 บทสรุป	
บทสรุป	29
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	29
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	30
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีเป้าหมาย เพื่อเป็นกรอบในการจัดการและการบริหารงานของทุกภาคส่วนไปในทิศทางเดียวกัน ก่อให้เกิดการส่งเสริมและประสานงานที่สนับสนุนให้เปิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศได้ เช่นเดียวกับประเทศไทย ที่ปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ รวมทั้งการกำหนดแผนและนโยบายในลำดับชั้นต่าง ๆ ตามลำดับลงมา อันนำไปสู่แผนการปฏิบัติและการวัดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ประเทศไทยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) โดยมีการจัดทำประเด็นในการพัฒนาประเทศแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและ 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งแต่ละประเด็นมีเป้าหมายในการพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป แต่สามารถเชื่อมโยงให้เกิดความเป็นเอกภาพในการพัฒนาประเทศได้

ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้อุปการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพอตามความถนัดของตนเอง¹ โดยเป้าหมายดังกล่าวถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นอื่น ๆ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ

จากการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ข้างต้น จึงมีการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นที่ 11 เกี่ยวกับพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้สร้างกลไกส่งเสริมให้ครอบครัวไทยมีค่างามเข้มแข็ง มีจิตสำนึกความเป็นไทย เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีการเจริญเติบโตและการพัฒนาการสมวัยสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ และสวัสดิการทางสังคม รวมทั้งเด็กตั้งแต่วัยเรียนวัยรุ่นมีทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถเติบโตเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นตลอดจนมีกลไกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุเพื่อบ่มุ่เน้นให้ประชากรไทยสามารถเกิดและเติบโตอย่างสมวัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพ ร่วมยกระดับการพัฒนาประเทศให้เติบโตขึ้นอย่างยั่งยืน² ดังพิจารณาได้ว่า การสร้างศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ของชาติไม่ได้มุ่งเพียงประเด็นการพัฒนาเฉพาะศักยภาพของบุคคลเพื่อตนเองเท่านั้น หากยังต้องเป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อสร้างให้เกิดศักยภาพให้แก่ส่วนรวม รวมทั้งรับผิดชอบต่อสังคมแวดล้อมและรองรับสถานการณ์ของประเทศในอนาคตด้วย

ทั้งนี้ กองทัพอากาศได้สนองแนวทางการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ของชาติ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศ ให้สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดของยุทธศาสตร์ชาติ โดยจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งในระดับแผนปฏิบัติการได้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ระยะละ 5 ปี มุ่งกำหนดขอบเขตและแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถกองทัพอากาศในระยะยาว เชื่อมโยงกับการพัฒนาด้านความมั่นคงของชาติตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ วางกลไกในการทบทวนการปฏิบัติที่สัมพันธ์กับสมุดปกขาวกองทัพอากาศ (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ) ทุกๆ 2 ปี โดยการทบทวนการปฏิบัติเน้นให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์³ ดังสังเกตได้ว่าการดำรงความมุ่งหมายในการพัฒนาของกองทัพอากาศ ล้วนคำนึงถึงการปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ดี กองทัพอากาศมีภารกิจที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติอย่างเป็นรูปธรรม จากการฝึกทหารกองประจำการเพื่อที่จะปลดประจำการออกไปเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติ ที่มีศักยภาพและความพร้อมต่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติได้อย่างยั่งยืนตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ทั้งนี้พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กำหนดให้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย มีหน้าที่ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน เพื่อป้องกันประเทศชาติ โดยกำหนดนิยามของสถานะของทหารประเภทต่าง ๆ (มาตรา 4) โดยแบ่งประเภทของทหาร⁴ ได้แก่

1) ทหารกองเกิน หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์และยังไม่ถึง 30 ปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้แล้ว

2) ทหารกองประจำการ หมายความว่า ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการและได้เข้ารับราชการ ในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด

3) ทหารกองหนุน หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองประจำการ โดยรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนด หรือทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุน

จากการแบ่งประเภททหารกองประจำการข้างต้น เห็นได้ชัดเจนว่าหน่วยฝึกทหารที่มีส่วนรับผิดชอบต่อกระบวนการขัดเกลาและเสริมสร้างให้เยาวชนกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความพร้อมต่อการเป็นฐานทรัพยากรในการพัฒนาประเทศชาติ อันถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา และเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศชาติอย่างป็นรูปธรรมด้วย

อนึ่ง หากกล่าวถึงความมั่นคงของประเทศชาติในปัจจุบัน ซึ่งมีการนิยามความมั่นคงของชาติที่แตกต่างไปจากเดิม ด้วยสภาวะของการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนของโลกในบริบทต่าง ๆ โดยการอธิบายความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ได้กล่าวถึงความมั่นคงที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน⁵ ได้แก่ 1) ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง 2) ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ 3) ความมั่นคงแห่งชาติด้านสังคมจิตวิทยา 4) ความมั่นคงแห่งชาติด้านป้องกันประเทศ และ 5) ความมั่นคงแห่งชาติด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม ประเด็นด้านความมั่นคงที่กล่าวมา จำเป็นต้องนำมาพิจารณาต่อการสร้างเสริมอุดมการณ์และการเตรียมพร้อมต่อการพัฒนากำลังพลกองประจำการ เพื่อออกไปสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติในอนาคต ซึ่งแนวคิดการฝึกศึกษาและเตรียมพร้อมกำลังพลทหารกองประจำการ จึงมีความท้าทายและไม่อาจใช้รูปแบบหรือกระบวนการที่คุ้นเคยในการเตรียมพร้อมต่อการเป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติได้

นอกจากนี้ การสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักการปัจจุบัน ยังกล่าวถึงการสร้างคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 5 ประการ⁶ ได้แก่ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านร่างกาย 3) ด้านความสัมพันธ์ 4) ด้านการงาน และ 5) ด้านรางวัลชีวิต ซึ่งคุณลักษณะของคุณภาพชีวิตจึงไม่ใช่เพียงการกินดีอยู่ดีเท่านั้น หากต้องหมายรวมถึงการมีทักษะสัมพันธ์ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังพล โดยเฉพาะการพัฒนาทหารกองประจำการ เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ ต้องมีความเข้าใจและ

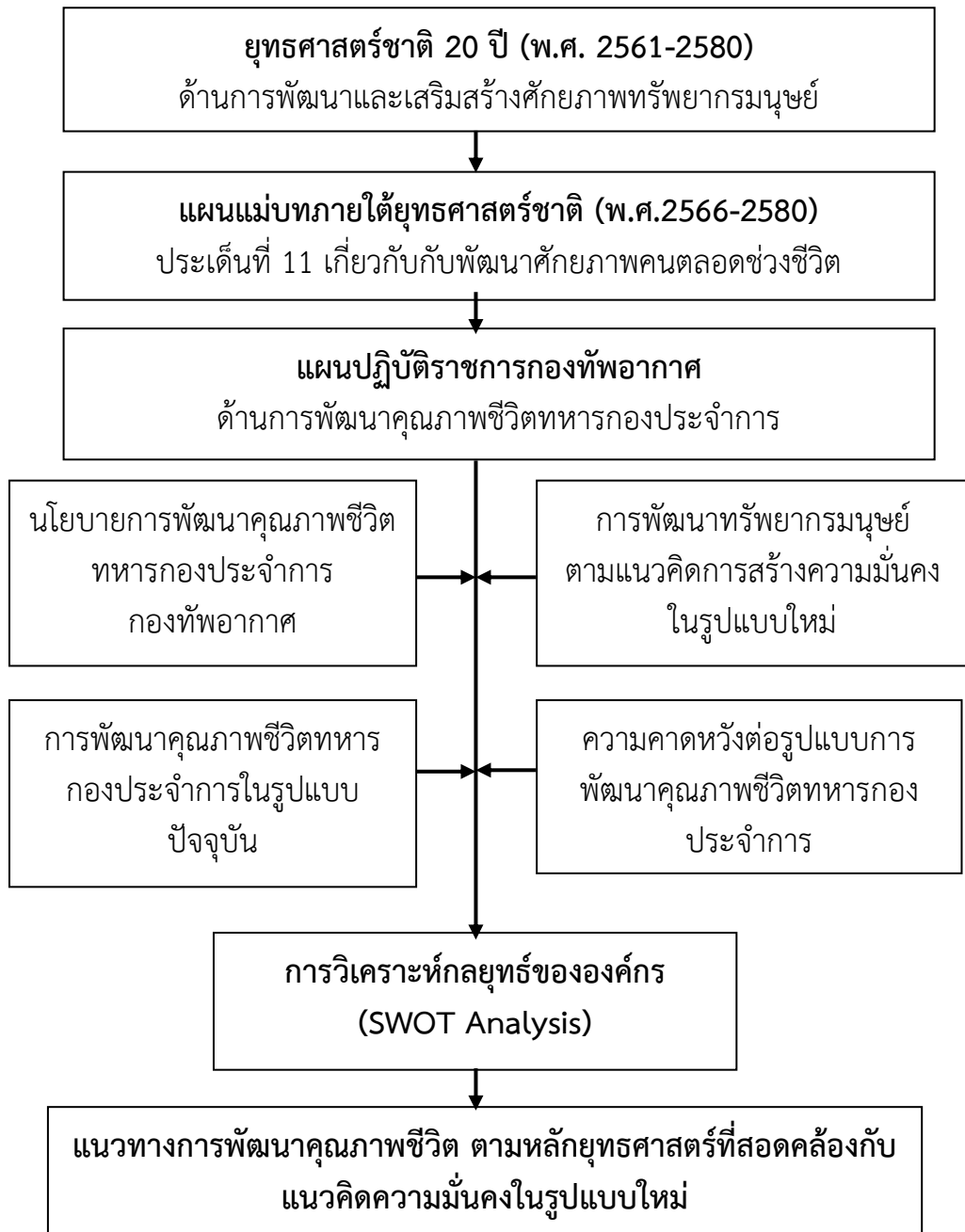
มีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติให้เท่าทันต่อสภาวะการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย จากความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลทหารกองประจำการ เพื่อบูรณาการแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์กับการเตรียมพร้อมทรัพยากรบุคคลของชาติให้สอดคล้องกับความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดศักยภาพตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติ ที่กองทัพเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ
2. เพื่อศึกษาหลักการ นโยบาย และรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการตามแนวคิดการสร้างความมั่นคงในรูปแบบใหม่
3. เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ กรณีศึกษา ทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ มาเป็นหลักการในการทำวิจัย ซึ่งกระบวนการวิจัยเป็นไปตามแนวทางการทำวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยการทัพบก กรอบแนวคิดการวิจัยจึงเป็นการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) ประเด็นที่ 11 เกี่ยวกับกับพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และแผนปฏิบัติการกองทัพอากาศ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ มาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดข้างต้น ซึ่งกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ร่วมกับการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบและกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ โดยกำหนดสาระในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

2.2 ขอบเขตด้านประชากร งานวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ในประเด็นความคาดหวังที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบายแนวทางการปฏิบัติ 2) ทหารกองประจำการ ผู้ที่ได้รับผลจากการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ ธันวาคม 2566 ถึง มิถุนายน 2567

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ว่าด้วยประเด็นด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) ประเด็นที่ 11 เกี่ยวกับกับพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และแผนปฏิบัติการราชการกองทัพอากาศ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ร่วมกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามขอบเขตด้านเนื้อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดให้ใช้กรอบการคิดเชิงใช้กรอบการคิดในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ตามหลักการ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
		66	67	67	67	67	67	67
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อวิจัย		↔						
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย			↔					
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหาและรวบรวมข้อมูล			↔	↔				
การวิเคราะห์, สังเคราะห์ข้อมูล					↔			
การสรุปผลงานวิจัย						↔		
การนำเสนอผลงานวิจัย							↔	
จัดทำรูปเล่ม								↔

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ
2. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ นโยบาย และรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการตามแนวคิดการสร้างคามมั่นคงในรูปแบบใหม่
3. เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม⁷ ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว เป็นสิ่งที่สร้างให้เกิดเอกภาพในการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงาน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลถือเป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยมีการระบุถึงแนวทางการพัฒนาคนในยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนในระดับต่างๆ มีสาระสำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

ยุทธศาสตร์ชาติมีการกำหนดประเด็นทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ซึ่งสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญคือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ

ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

จากเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งสองข้างต้น พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ต้องมีการพัฒนาในหลากหลายมิติ การสร้างศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนจำเป็นต้องสามารถทำให้เกิดการอยู่รอดได้ทั้งในมิติของบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเข้ามาบูรณาการในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่นเดียวกับหน่วยงานในกองทัพอากาศที่ต้องสนองรับภารกิจในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ กรอบสาระดังกล่าวจึงนำมาเป็นกรอบในการสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลทหารกองประจำการ เพื่อบูรณาการแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์กับการเตรียมพร้อมทรัพยากรบุคคลของชาติให้สอดคล้องกับความมั่นคงในปัจจุบันต่อไป

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์

ในระดับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต โดยมีการบูรณาการระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อถ่ายระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาจากยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติโดยตรงผ่านห่วงการพัฒนา 4 ห่วง ห่วงละ 5 ปี ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในแต่ละห่วงการพัฒนา เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งตามบทบาทหน้าที่

ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในความรับผิดชอบของกองทัพอากาศ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์⁸ ใน 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ประเด็นความมั่นคง ประกอบด้วย

1.1 ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุขดีขึ้น อันหมายถึง สังคมมีความปรองดองและสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีความสุข มีงานทำ มีรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

1.2 คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยให้สูงขึ้น อันหมายความว่า คนไทยมีองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ กิจกรรมด้านศาสนาสามารถส่งเสริมความเข้าใจอันดี และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

1.3 กลไกบริหารจัดการความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันหมายความว่า การมีแนวทางและกลไกขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคง ที่มีการแบ่งมอบหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถไปปฏิบัติได้ทันที การมีระบบบริหารจัดการด้านความมั่นคงแบบองค์รวมที่ครอบคลุมการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร บุคลากร และทรัพยากร การดำเนินงาน ฯลฯ รวมถึงการมีระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านความมั่นคง ที่มีข้อมูลครบถ้วน ใช้งานได้จริง ตลอดจนมีช่องทางการตรวจสอบการดำเนินงาน และช่องทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงตามหลักธรรมาภิบาล

2. ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วย

2.1 คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันหมายความว่า คนไทยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกมิติการพัฒนา มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านสุขภาพ ด้านร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตให้สอดคล้องตามสภาวะการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิต และทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งมีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ (1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะสารสนเทศสื่อเทคโนโลยี และ (3) ทักษะชีวิตและอาชีพ

2.2 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัว และเรียนรู้สิ่งใหม่

ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น อันหมายความว่า วัยแรงงาน (ที่อยู่ช่วงอายุเดียวกับทหารกองประจำการ) มีการพัฒนาและยกระดับศักยภาพ มีจุดเน้นการพัฒนา ในการพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ตามหลักการงานที่มีคุณค่า โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลแรงงานให้ เกิดความเชื่อมโยงระบบข้อมูล สถานการณ์แรงงาน การมีกลไกบริหารจัดการ เพื่อสร้าง สภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและยกระดับศักยภาพแรงงาน ที่เป็นความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะแรงงาน

3. ประเด็นการพัฒนาศึกษาเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.2 คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความถนัดและ ความสามารถของพหุปัญญาที่ดีขึ้น อันหมายความว่า คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาตาม พหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายเป็นตามศักยภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถตาม ความถนัด

3.3 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ที่มีทักษะ การเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

4. ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ประกอบด้วย

4.1 คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น อันหมายความว่า คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมไปถึงการมีสุขภาพกาย จิตใจ และสังคม ที่ดี อาทิ (1) ด้านสุขภาพกาย (2) ด้านจิตใจ และ (3) ด้านสังคม

4.2 ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกัน และลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่งเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น อันหมายความว่า การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ เป็นการวัดระดับสมรรถนะของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล การเฝ้าระวัง และจัดการกับความรู้ด้านสุขภาวะที่ไม่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การยกระดับและพัฒนา

ให้ประชาชนสามารถเข้าใจ และใช้ข้อมูลด้านสุขภาพในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

เนื่องจากการรับทหารกองประจำการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของ กองทัพอากาศ จำเป็นต้องดูแลคุณภาพชีวิตในทุกมิติ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวทางการพัฒนา คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ เพื่อบูรณาการประเด็นเชิงยุทธศาสตร์กับการ เตรียมพร้อมทรัพยากรบุคคลของชาติ ให้สอดคล้องกับความมั่นคงอย่างรูปธรรมต่อไป

ร่างยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

กองทัพอากาศ⁹ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) โดยกองทัพอากาศยังคงดำรงเป้าหมายในการ ขับเคลื่อนกองทัพอากาศเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค (One of the Best Air Forces in ASEAN)” การปรับปรุงยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ เป็นไปตามวาระ ทุก ๆ 2 ปี ตามสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญ หลายประการ โดยเฉพาะช่องว่างทางความคิดระหว่างวัย (Generation Gap) ที่ก่อให้เกิด เงื่อนไขและความท้าทายการพัฒนากองทัพอากาศในอนาคต

ทั้งนี้ รัฐบาลดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) เพื่อพัฒนา ประเทศสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ซึ่งกำหนดเป้าหมายและการพัฒนา ด้านความมั่นคงของชาติ รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้า และการรายงานผล อย่างเป็นระบบ กองทัพอากาศจึงกำหนดแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้อง กับการพัฒนาศักยภาพทางทหารตามยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ ยุทธศาสตร์ทหาร และนโยบายความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง โดยแผนแม่บทที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ บรรจุอยู่ในแผนแม่บทกองทัพอากาศ (RTAF Master Plan) หรือ “แผน B” ซึ่งเป็นแผนระยะเวลา 5 ปีที่จัดทำขึ้นรองรับการพัฒนา ซิตความสามารถกองทัพอากาศ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจ มีความทันสมัย สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกอบด้วยแผนย่อยทั้งหมด 7 แผน ซึ่งแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการอยู่ในแผนแม่บทด้านกำลังพลเป็นหลัก

กองทัพอากาศได้กำหนดทิศทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ในด้านพลังขับเคลื่อนการพัฒนาด้านกำลังพล โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยม และการสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ดี ช่วยส่งเสริมให้กำลังพลกองทัพอากาศตระหนักและมีเป้าหมาย

ในการพัฒนากองทัพอากาศร่วมกัน มีความเข้าใจในแนวทางการพัฒนากองทัพอากาศทั้งนี้ กำลังพลต้องให้ความสำคัญและจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่เป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่ กลยุทธ์ที่ 2.6 การเสริมสร้างขีดความสามารถบุคลากรและพฤติกรรมการทำงาน (Human and Behavior) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากำลังพลทุกระดับของกองทัพอากาศ ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถในลักษณะ Cross-Functional และ Multi-Disciplined โดยมีความเข้าใจพื้นฐาน ความเชี่ยวชาญ และความพร้อมในการปฏิบัติการ ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมการทำงาน (Behavior) ที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิบัติการใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO) ในทุกมิติ รวมทั้งดำเนินการสรรหาและพัฒนาสมรรถนะกำลังพล ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนากองทัพอากาศ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ ซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาในการพัฒนาระบบการฝึกและศึกษาของกำลังพล เสริมสร้างกำลังพลมืออาชีพและวัฒนธรรมกองทัพอากาศให้เข้มแข็ง รวมทั้ง ส่งเสริมศักยภาพชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) ขยายและต่อยอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อให้หน่วยงานพร้อมก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

จากยุทธศาสตร์และแผนแม่บท ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติข้างต้น ในกรอบของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลในส่วนของทหารกองประจำการ ยังไม่มีการระบุเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย พบว่า ปัจจุบันทหารกองประจำการสามารถเป็นช่องทางสื่อสารทางยุทธศาสตร์ให้แก่กองทัพอากาศ จากปัญหาความแตกแยกทางความคิดของช่วงวัย รวมทั้งยังเป็นรากฐานช่วยพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านความมีวินัย รับผิดชอบ ใส่ใจต่อประโยชน์ส่วนรวม อันเป็นสาเหตุของปัญหาด้านความมั่นคงที่กระทบไปหลายมิติ การพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ จึงไม่ควรพิจารณาเพียงในขณะที่กำลังพลส่วนนี้เข้าประจำการเท่านั้น ควรให้ความสำคัญกับการเป็นเครือข่ายความมั่นคงของกองทัพอากาศ และเป็นประชาชนที่มีศักยภาพจากการปลดประจำการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาโดยการบูรณาการเป้าหมายและความต้องการตามแต่ละประเด็นของยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาในการกำหนดแนวทาง

แนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแต่เดิม มีมุมมองว่าความมั่นคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของรัฐ พลเมืองยอมสูญเสียอิสรภาพบางส่วนมาอยู่ใต้รัฐ ก็เพราะคาดหวังให้รัฐปกป้องและดูแลความสงบสุขให้กับตน ความมั่นคงจึงถูกโยงเข้ากับอำนาจรัฐและการทหาร เพราะความท้าทายหลัก คือการสร้างสันติภาพระหว่างดินแดน แต่เมื่อความขัดแย้งระหว่างรัฐไม่ใช่โจทย์หลัก ประกอบกับมนุษย์พบเจอปัญหาใหม่ๆ มากขึ้น ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม อาหาร โรคภัย ประชากร เศรษฐกิจ และอื่น ๆ ทำให้การผูกโยงความมั่นคงเข้ากับการทหารอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขปัญหาลำบากนี้ได้อีกต่อไป¹⁰ แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ (Non Traditional Security-NTS) จึงมีกระบวนทัศน์ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยมุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบใหม่

ทั้งนี้ จากบริบทความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับโลก และบริบทความมั่นคงของประเทศไทย พบความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การเมือง และการทหาร รวมถึงพฤติกรรมส่วนบุคคลของประชาชนมีความแตกต่างกันจากเดิมอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน การเป็นสังคมดิจิทัลที่ต้องอาศัยโลกออนไลน์ โลกโซเชียล โลกของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้¹¹ จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แนวคิดด้านความมั่นคงไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงคำอธิบายในกรอบคิดเดิมที่มุ่งพิจารณาถึงศักยภาพของกองทัพ อาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นสำคัญ เพราะการเปลี่ยนแปลงสู่โลกใบใหม่ มีความท้าทายความมั่นคงที่แตกต่างไปจากเดิม อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงรูปแบบใหม่ จำเป็นต้องพิจารณาถึงภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ สำหรับประเทศไทยที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหามากขึ้นและส่งผลกระทบต่อความมั่นคง¹² ที่หลากหลายมิติ

ตามรายงานเรื่อง ความท้าทายด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ : ประเทศไทยและความร่วมมือในระดับภูมิภาค มีข้อเสนอในการทำวิจัยในอนาคตและข้อเสนอเชิงนโยบาย เน้นในด้านความท้าทายของความมั่นคงรูปแบบใหม่และความมั่นคงของมนุษย์ ผ่านการบรรจุในหลักสูตรระดับโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย และจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพในส่วนงานของวิจัยระดับประเทศและเครือข่ายระดับภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะให้สถาบันด้านความมั่นคง ทั้งฝ่ายทหารและตำรวจในการพัฒนาและขยายขอบเขตการฝึกอบรม ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่¹³ ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มุ่งเน้นถึงการพัฒนาด้านจิตใจ ด้านร่างกาย

ด้านความสัมพันธ์ ด้านการงาน (อาชีพ) และด้านรางวัลชีวิต อันเป็นมุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์เป็นสำคัญ

จากสาระสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกองทหารประจำการของกองทัพอากาศ เนื่องจากเป็นภารกิจที่ต้องบูรณาการระหว่างแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งมีความจำเป็นต้องสร้างความพร้อมให้แก่กำลังพลในการรบ และต้องเตรียมพร้อมด้วยการพัฒนากำลังพลให้สามารถเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติได้ โดยการทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักการทำหน้าที่เสียสละ และพัฒนาตัวเองด้วยกระบวนการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญ จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ โดยมีสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านนโยบาย

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์ได้จริงต่อเป้าหมาย มากกว่าเป็นการพัฒนาตามหลักเกณฑ์เดิม ที่ในบางตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อม นโยบายบางด้านโดยเฉพาะการบริหารจัดการเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ควรมีข้อมูลจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐาน โดยมีใช่เป็นไปในลักษณะแบบสั่งการหรือเป็นไปตัวตามแบบเดียว ซึ่งไม่มีความอ่อนตัวในการปฏิบัติ นอกจากนี้ การกำหนดนโยบายที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงยังสามารถนำไปสู่การจัดทำงบประมาณและแผนการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมด้วย

2. ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการและความเป็นอยู่

เนื่องจากการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการและความเป็นอยู่นั้น ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของการตรวจสอบคุณภาพชีวิตของกำลังพลในภาพรวมของกองทัพอากาศ ซึ่งใช้ตัวชี้วัดในระบบเดียวกัน ทั้งนี้ผลการประเมินจากการตรวจสอบที่ผ่านมา สามารถยืนยันการบริการและการสร้างคุณภาพชีวิตได้ตามมาตรฐานความเป็นอยู่ที่เน้นความถูกต้องลักษณะ มีความปลอดภัย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีสิ่งแวดล้อมที่ดี สร้างให้เกิดความสุขและความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี ดังนั้น

ในส่วนความคาดหวังด้านนี้ จึงเป็นการรักษาระดับมาตรฐานและคุณภาพที่ผ่านการตรวจสอบตามวงรอบในการปฏิบัติตามแบบเดิม

3. ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นทรัพยากรบุคคลของกองทัพอากาศและประเทศชาติ

จากมุมมองที่ปรับตามการเปลี่ยนแปลงของบริบทของสังคมไทย ทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นทรัพยากรบุคคลของกองทัพอากาศและประเทศชาติ มีความเชื่อมโยงกับมุมมองของแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ โดยผลการเก็บข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้ามาประจำการในกองทัพอากาศ โดยแบ่งออกเป็น 4 แนวทาง ได้แก่

1) การได้รับการดูแลเอาใจใส่ในฐานะกำลังพลของกองทัพอากาศ เพื่อให้ตนเองมีความรู้ และทักษะทางทหารที่ไม่สามารถเรียนรู้จากสังคมภายนอกได้ โดยสามารถนำความรู้นั้นไปต่อยอดกับการใช้ชีวิตเมื่อปลดประจำการได้อย่างเป็นรูปธรรม

2) การได้รับโอกาสในการศึกษาและการเข้ารับราชการในกองทัพอากาศ โดยเป็นการสร้างอาชีพต่อยอดจากการที่เข้ามาเป็นทหารกองประจำการ เพื่อไม่ให้เสียเวลาและเป็นการพัฒนาตนเองในระหว่างรับราชการ

3) การได้รับความรู้และทักษะด้านอาชีพที่สามารถออกไปเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ตามความถนัด ความสนใจ และเป็นทักษะผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ค่าครองชีพ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกกองทัพได้อย่างเป็นรูปธรรม

4) การมีเครือข่ายในลักษณะความสัมพันธ์แบบรุ่นพี่รุ่นน้อง แบบเพื่อนในรุ่น แบบผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นเครือข่ายในการดำรงชีวิตที่สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หลังจากปลดประจำการไปแล้ว

จากข้อมูลความคาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการข้างต้น ผู้วิจัยได้นำไปเป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของกำลังพล เพื่อให้แนวทางที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

หลักการ นโยบาย และรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ โดยแบ่งขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นทหารให้แก่พลเรือนตามหลักการ ได้แก่

ระยะที่ 1 การพัฒนาจากพลเรือนเป็นทหาร (Good Boy)

มีรูปแบบการปรับเปลี่ยนบุคลิกและคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้บุคคลพลเรือนกลายเป็นทหาร โดยมีความรับผิดชอบต่อนอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ครองตนด้วยวินัย และยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ อดทน และรักษาคุณธรรมและจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นการบริหารจัดการให้ความเป็นอยู่อย่างถูกสุขลักษณะและมีระเบียบเรียบร้อย สามารถบริหารจัดการความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ระยะที่ 2 การพัฒนาจากทหารเป็นทหารอาชีพ (Good Soldier)

มีรูปแบบการปรับเปลี่ยนบุคลิกและคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้มีความเป็นทหารอาชีพ มีความรู้ ทักษะ จิตใจ และบุคลิกที่เป็นทหาร มีร่างกายที่แข็งแรงสามารถตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และสามารถแสดงบทบาท หน้าที่ต่อการอยู่ในสังคมทหารได้อย่างมีความสุข มีความประพฤติเรียบร้อย และรักษาระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์เยือกเย็นแห่งความเป็นทหารและของตนเอง การพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นที่การสร้างบทบาทความรับผิดชอบ จากการเรียนรู้ในการปฏิบัติตามภารกิจ เพื่อสร้างให้เกิดทักษะและความชำนาญการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นทหารกองประจำการของกองทัพอากาศ

ระยะที่ 3 การพัฒนาจากทหารอาชีพเป็นคนคุณภาพสู่สังคม (Good Man)

มีรูปแบบการเปลี่ยนแนวคิด ทศนคติ ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการปลดประจำการไปอยู่ในสังคมปกติ ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดการมีวินัยในตนเอง การรู้จักพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการเรียนรู้ตลอดเวลา รับผิดชอบต่อส่วนรวม เสียสละและเคารพในกฎระเบียบ กฎหมาย รักษาคุณธรรมจริยธรรม และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามโอกาสและความเหมาะสม โดยประเด็นสำคัญคือ การปลูกฝังให้เกิดความยึดมั่นในอุดมการณ์ของความรักชาติ และสถาบันหลักของประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเน้นที่ทักษะการเรียนรู้ด้านอาชีพ และการครองตนให้เป็นคนคุณภาพ

หลังจากผ่านกระบวนการในการพัฒนาทั้งสามระยะแล้ว กองทัพอากาศกำหนดให้ ทหารกองประจำการที่ปลดออกไปสามารถเป็นเครือข่ายของกองทัพอากาศ ในการ สนับสนุนต่องานด้านต่าง ๆ ของประเทศชาติและสังคมในฐานะเครือข่ายของ กองทัพอากาศ อันเป็นเป้าหมายร่วมเพื่อมีส่วนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ กองทัพอากาศมีแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 การพัฒนาอาคาร สถานที่ สิ่งจำเป็นพื้นฐาน ได้แก่ ที่พัก ห้องน้ำ ของใช้ อาหารอนามัย อาหาร สวัสดิการ ฯลฯ

ด้านที่ 2 การพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ได้แก่ การคัดกรองยา เสพติด จิตเวช คดีความ อันนำไปสู่กระบวนการแก้ไข รวมทั้งการสร้างคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างสมรรถนะร่างกาย ฯลฯ

ด้านที่ 3 การพัฒนาการฝึก ได้แก่ การฝึกตามหลักสูตรทหาร การส่งเสริม การศึกษาด้านต่าง ๆ ฯลฯ

ด้านที่ 4 การส่งเสริมความเป็นกองทัพอากาศ ได้แก่ ภารกิจของ กองทัพอากาศ และโครงการจิตอาสา ฯลฯ

ด้านที่ 5 การสร้างพลเมืองที่ดี ได้แก่ การสร้างอาชีพ การติดต่ออาวุธทาง ปัญญา การเป็นบุคคลที่กองทัพอากาศสามารถรับประกันได้ ฯลฯ

แนวคิดสำคัญที่กองทัพอากาศใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกอง ประจำการ จัดทำเป็นวงรอบของการฝึก ซึ่งในแต่ละวงรอบประกอบด้วยแนวคิดในการฝึก 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหา (Risk) โดยเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับ สภาพปัญหาด้านต่าง ๆ ของทหารกองประจำการ ได้แก่ ความพึงพอใจ ความไม่พร้อม ด้านปัจจัย 4 การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ทักษะ การปฏิบัติงานหรือหน้าที่ ความไม่พร้อมด้านร่างกายและจิตใจ ปัญหาเกี่ยวกับ เรื่องระเบียบวินัย จรรยาบรรณในวิชาชีพบกพร่อง การเสพยาเสพติด แร่จูงใจ ความต้องการ ทศนคติเชิงลบ เป็นต้น

ด้านที่ 2 การฝึกตามหลักสูตรทหารกองประจำการ (Means) แบ่งตาม ระยะเวลาของการฝึก ซึ่งทหารกองประจำการในแต่ละผลัดจะมีการฝึกที่แตกต่างกัน ตามจำนวนระยะเวลาที่เข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การเตรียมสภาพแวดล้อม ระยะเวลา 1 สัปดาห์ (Cutting Edge) โดยทหารกองประจำการได้รับการฝึกทุก ๆ ผลัด
- การปกครองบังคับบัญชา ระยะเวลา 1 สัปดาห์ (Command) โดยทหารกองประจำการได้รับการฝึกทุก ๆ ผลัด
- การฝึกตามหลักสูตร ภาคที่ 1 ระยะเวลา 24 สัปดาห์ (Core Competency) โดยทหารกองประจำการได้รับการฝึกแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ผลัด 6 เดือน ได้รับการฝึก 12 สัปดาห์ 2) ผลัด 1 ปี ได้รับการฝึก 40 สัปดาห์ และ 3) ผลัด 2 ปี ได้รับการฝึก 92 สัปดาห์
- การฝึกตามหลักสูตร ภาคที่ 2 ระยะเวลา 68 สัปดาห์ (Core Value) โดยทหารกองประจำการได้รับการฝึกแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ผลัด 6 เดือน ได้รับการฝึก 12 สัปดาห์ 2) ผลัด 1 ปี ได้รับการฝึก 40 สัปดาห์ และ 3) ผลัด 2 ปี ได้รับการฝึก 92 สัปดาห์
- การฝึกตามหลักสูตร ภาคที่ 3 ระยะเวลา 10 สัปดาห์ (Code of Conduct) โดยทหารกองประจำการได้รับการฝึกทุก ๆ ผลัด

ด้านที่ 3 การฝึกตามเส้นความพยายามของกิจกรรม: LOE (Ways) ประกอบด้วย 5 เส้นความพยายาม ดังนี้

- LOE 1 การฝึกเกี่ยวกับด้านพื้นฐาน ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค
- LOE 2 การฝึกเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ชีวิตวิถีใหม่ และระเบียบปฏิบัติประจำ
- LOE 3 การฝึกเกี่ยวกับพร้อมปฏิบัติงาน ทำงานเป็นทีม มุ่งสู่เป้าหมาย และสร้างสรรค์พัฒนา
- LOE 4 การฝึกเกี่ยวกับการเป็นทหารอากาศ ซื่อสัตย์และจงรักภักดี และรับผิดชอบ
- LOE 5 การฝึกเกี่ยวกับจงรักภักดี สำนึกหน้าที่ สามัคคีและเสียสละ

ด้านที่ 4 การฝึกตามความต้องการพื้นฐาน และสภาวะทหารกองประจำการ (Condition) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

- ระยะที่ 1 Good Boy การฝึกความอยู่รอดชีวิต (ร่างกาย) ความมั่นคงชีวิต (ความปลอดภัย)

ระยะที่ 2 Good Soldier การฝึกการยอมรับทางสังคม (ความรัก) ศักดิ์ศรี และชื่อเสียง (ความนับถือ)

ระยะที่ 3 Good Man การฝึกศักยภาพบุคคล (ความสมบูรณ์ของชีวิต)

ด้านที่ 5 การฝึกตามเป้าหมาย (End) ได้แก่ ทหารกองประจำการ กองทัพอากาศ ที่เข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทัศนคติเชิงบวกต่อกองทัพอากาศ ในนาม “Quality Airman”

การฝึกทหารกองประจำการตามหลักการและแนวคิดของกองทัพอากาศ ที่วางไว้ เป็นความพยายามในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม โครงการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ยังส่งเสริมและเปิดโอกาสด้านการศึกษา โดยมีกิจกรรมที่ช่วยให้ทหารกองประจำการได้เรียนรู้ตามการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตามทักษะอาชีพที่กองทัพอากาศได้จัดไว้อีกด้วย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่ สอดคล้องกับแนวคิด ความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่ สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการ ในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพปัจจัยสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกขององค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ จากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้วิจัยใช้ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ในสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่ออธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths) : S

1. บุคลากรของหน่วยงานมีขีดความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของกองทัพอากาศได้เป็นอย่างดี

2. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของ กองทัพอากาศมีความเป็นเอกภาพ มีแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตทหารกองประจำการอย่างชัดเจน โดยถือเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของ กองทัพอากาศสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับระบบการทำงานในรูปแบบเดิมได้อย่างต่อเนื่อง

3. หน่วยงานมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนมี เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ค่อนข้างทันสมัยสามารถตอบสนองต่อการจัดทำสื่อหรืออุปกรณ์ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่

4. หน่วยงานมีผลการตรวจสอบกระบวนการสร้างคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการตามเกณฑ์ชี้วัดของกองทัพอากาศ อยู่ในระดับดีมากและสามารถรักษา ระดับของผลพิจารณาได้อย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน (Weakness) : W

1. กระบวนการและแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตยังคงติดกรอบ การดำเนินการในรูปแบบเดิม ที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิด ความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ส่งผลให้ทหารกองประจำการไม่เกิดแรงจูงใจในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของตนเอง ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรมนุษย์ของกองทัพอากาศ

2. บุคลากรของหน่วยงานขาดการบูรณาการในการพัฒนาองค์ความรู้ และ การฝึกทักษะประสบการณ์ ที่สามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการเมื่อปลดประจำการที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน

3. ขาดแนวทางหรือหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิด ความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการ โดยเฉพาะการสร้างให้ ทหารกองประจำการเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพอากาศ เมื่อปลดเป็นกองหนุนทำให้ขาด การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศ

4. ตัวชี้วัดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ยังอยู่ ในกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำรงชีวิตภายในหน่วย ซึ่งไม่มีการยกระดับแนวคิดให้ไปสู่ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการเมื่อปลดประจำการ ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายความมั่นคงในรูปแบบใหม่

โอกาส (Opportunity) : O

1. ตามยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศส่งเสริมเกี่ยวกับการ พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

2. การมีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการจากหน่วยงานภายใน และภายนอกของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

3. การพัฒนาความรู้ ความสามารถ และการศึกษาของทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน สามารถนำมาพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ตามแผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพอากาศ ส่งเสริมให้กำลังพลเสริมสร้าง ความรู้ ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และขยายผลต่อไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม

อุปสรรค (Threat) : T

1. แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหน่วยยังไม่มีการพัฒนาข้อมูลเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามสภาวะการณ์ และงบประมาณ

2. ข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลาในการเป็นทหารกองประจำการ ไม่สามารถก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เท่าเทียมกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ

3. การได้มาซึ่งกำลังพลของทหารประจำการไม่สามารถกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวได้อย่างแน่นอน ทำให้การวางแผนในระยะยาวเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะความแตกต่างของทหารกองประจำการแต่ละบุคคล เช่น ระดับการศึกษา ระดับการเรียนรู้ โอกาสในการประกอบอาชีพเมื่อปลดประจำการ เป็นต้น

4. กระแสนิยมของกลุ่มบุคคลที่ต้องเข้ามารับราชการเป็นทหารกองประจำการ ไม่มีแรงจูงใจต่อการเข้ามารับราชการเป็นทหารกองประจำการ จึงไม่สามารถนำมาพัฒนาเป็นสื่อตามการช่องทางการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ได้

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ทำให้ได้กลยุทธ์ออกมาเป็น 4 รูปแบบ โดยมีรูปแบบการกำหนดกลยุทธ์ต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ของทหารกองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ควรมีการจัดทำเครือข่ายความร่วมมือในการเป็นต้นแบบของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากกำลังพลภายในกองทัพอากาศเป็นหลัก เนื่องจากมีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อทำให้เห็นการปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของการเข้ามาเป็นทหารกองประจำการกับสังคมภายนอก

กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในแนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่ ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ เช่น ครูผู้ฝึก ครูผู้ช่วยฝึก เป็นต้น เพื่อให้เกิดความรู้ และทักษะที่สามารถนำไปสอนทหารกองประจำการได้โดยตรง โดยเน้นการเปิดมุมมองและวิสัยทัศน์จากกรอบการทำงานแบบเดิมให้เป็นกรอบแนวคิดแบบใหม่ ที่ส่งเสริมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีความแตกต่าง และมีความคิดที่ไม่เหมือนกรอบคิดของรูปแบบเดิม

กลยุทธ์ป้องกัน (ST) ควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาเกี่ยวกับการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความเข้าใจและภาพลักษณ์ที่ดีเกี่ยวกับการเข้ามาเป็นทหารกองประจำการ เพื่อได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นการสร้างแรงจูงใจและทำให้เห็นว่าหน่วยงานในกองทัพอากาศ มีศักยภาพในการพัฒนาบุคคลพลเรือนให้กลายเป็นคนคุณภาพของสังคมตามวิสัยทัศน์และแนวทางที่กองทัพอากาศได้กำหนดไว้

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ควรมีการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการเตรียมตัวของทหารกองประจำการให้ออกไปประกอบสัมมาชีพหลังจากปลดประจำการ ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เคยเข้ามารับราชการเป็นทหารกองประจำการในกองทัพอากาศ เพื่อให้หลักสูตรกลายเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่

ผู้วิจัยได้ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บท นโยบาย แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในรูปแบบใหม่และการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้การศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ ร่วมกับข้อมูลจากความคาดหวังของกำลังพลที่มีส่วนร่วมกับการพัฒนา

คุณภาพชีวิต เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามรูปแบบของ SWOT Analysis ร่วมกับแนวทางแก้ไข ปัญหาโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ข้างต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางการ พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ จากการศึกษา เชิงยุทธศาสตร์ โดยการบูรณาการภารกิจกองทัพอากาศ รูปแบบกระบวนการพัฒนา คุณภาพชีวิต ข้อมูลและข้อเท็จจริงจากความคิดเห็นของทหารกองประจำการ สามารถ นำเสนอแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักการ R-T-A-F ซึ่งเสริมจากหลักการ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่กำหนดไว้ของกองทัพอากาศ โดยเป็นแนวคิดสำหรับหน่วยการฝึก หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการออกแบบการฝึก ที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และ แนวทางให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่ ผู้วิจัย จึงเสนอแนวคิดที่อธิบายตามตัวอักษรดังนี้

R: Rational หมายถึง หลักการมีเหตุผล ใช้สำหรับการกำหนดนโยบาย และกรอบแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยใช้เหตุผลและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นฐานข้อมูล อันนำไปสู่การพิจารณาตามเหตุและผลของแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการพิจารณาถึง ผู้เข้ารับการฝึกเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เน้นการพิจารณาข้อมูลพื้นฐานของคุณลักษณะ และคุณสมบัติทหารกองประจำการที่เข้ามารับการฝึกในแต่ละผลิตภัณฑ์ก่อนที่จะมีการวางแผน ออกแบบกิจกรรมหรือโครงการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

T: Tradition หมายถึง หลักการปฏิบัติที่ยึดธรรมเนียมและวัฒนธรรมของ องค์กร (กองทัพอากาศ) ใช้ในการคิดและออกแบบ วางแผนกิจกรรมหรือขั้นตอน การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ขององค์กร รวมถึงอุดมการณ์หลัก และวิสัยทัศน์ ของกองทัพอากาศ

A: Ability หมายถึง หลักการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มุ่งเน้นถึง ความสามารถเฉพาะบุคคล หรือเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้รับการฝึก รวมถึงการเพิ่มศักยภาพของ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเพื่อให้กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ทหารกองประจำการมีคุณภาพ

F: Friendship หมายถึง หลักการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการ ดำเนินการที่อยู่บนความสัมพันธ์อย่างเป็นมิตรหรือการเป็นกัลยาณมิตร ในการฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้สึกสมัครสมานสามัคคี ความรักและผูกพันต่อ องค์กร (กองทัพอากาศ)

จากหลักการ R-T-A-F ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามระยะเวลาการเข้ารับราชการของทหารกองประจำการ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เข้ารับราชการในระยะเวลา 6 เดือน กลุ่มที่ 2 เข้ารับราชการในระยะเวลา 1 ปี และกลุ่มที่ 3 เข้ารับราชการในระยะเวลา 2 ปี

จากรายละเอียดในตารางที่ 2-1 แสดงความแตกต่างของจุดมุ่งหมายและแนวคิดในการฝึกที่จำแนกตามหน่วยหรือผู้ฝึกกับผู้เข้ารับการฝึก ที่มีมุมมองและแนวทางต่อการออกแบบโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการที่แตกต่างจากเดิม โดยเป็นการเน้นให้ผู้รับการฝึกสามารถได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้ามารับราชการในการเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งแนวทางดังกล่าวยังคงรักษาประโยชน์ให้แก่กองทัพอากาศ และสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของการสร้างเครือข่ายของกองทัพอากาศ อันเป็นสื่อทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ คือการไม่ยึดติดในกรอบคิดหรือแบบแผนเดิมที่ทำตามกันมา แต่ให้มุ่งพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติและกองทัพอากาศเป็นสำคัญ

ตารางที่ 1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่

	R: Rational การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ใช้หลักการมี เหตุผลเป็นโจทย์หรือเป้าหมาย		T: Tradition การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามธรรมเนียม ตระหนักในคุณค่าองค์กร		A: Ability การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มุ่งเน้นถึง ความสามารถเฉพาะบุคคล		F: Friendship การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยสร้าง สัมพันธ์อย่างกัลยาณมิตร	
	หน่วย/ผู้ฝึก	ผู้รับการฝึก	หน่วย/ผู้ฝึก	ผู้รับการฝึก	หน่วย/ผู้ฝึก	ผู้รับการฝึก	หน่วย/ผู้ฝึก	ผู้รับการฝึก
กลุ่มผู้เข้ารับการฝึก ระยะเวลา 6 เดือน	การนำความรู้ มุมมอง จากผู้รับ การฝึกมาใช้ ประโยชน์	การประยุกต์ใช้ ความรู้กับโจทย์ ในการพัฒนา หน่วย/ระบบ	การให้แนวคิด และประเด็นการ เรียนรู้เกี่ยวกับ กองทัพอากาศ	การทำความเข้าใจ ต่อบทบาทหน้าที่ ของทหารและ กองทัพอากาศ	การออกแบบการ ฝึกและการทำงาน ตามคุณสมบัติ ของผู้รับการฝึก	ความท้าทายใน การประยุกต์ใช้ ความรู้ของตนกับ ภารกิจที่ได้รับ	การเสริมสร้าง กิจกรรมสัมพันธ์ แบบที่เลี้ยงกับ น้องเลี้ยง	การมีใจเข้าร่วม เป็นเครือข่ายของ กองทัพอากาศใน ช่องทางต่าง ๆ
กลุ่มผู้เข้ารับการฝึก ระยะเวลา 1 ปี	การเสริมสร้าง คุณลักษณะของ การเป็นพลเมือง และทหารที่ดี	การตั้งโจทย์หรือ เป้าหมายในการ พัฒนาดตนเองต่อ การเป็นทหาร	การเสริมสร้าง ความรู้และทักษะ ประสบการณ์ทาง ทหารที่บูรณาการ กับการใช้ชีวิตจริง ภายนอก	การทำความเข้าใจ และการสื่อสาร เชิงบวกต่อ กองทัพอากาศกับ สังคมภายนอก	การออกแบบการ ฝึกและการทำงาน ตามคุณสมบัติ และความต้องการ ของผู้รับการฝึก (ให้ตัวเลือก)	การเลือกและ ฝึกฝนทักษะตาม แนวทางการ พัฒนาทักษะที่ ตนเองต้องการ ในอนาคต	การเสริมสร้าง กิจกรรมสัมพันธ์ และความรู้สึก ผูกพันกับองค์กร ในความสัมพันธ์ แบบเพื่อน	การเป็นสมาชิกใน กลุ่มหรือชมรม เพื่อสร้าง เครือข่ายในการ ติดต่อและ ประสานงาน
กลุ่มผู้เข้ารับการฝึก ระยะเวลา 2 ปี	การสร้างและฝึก กระบวนการ เรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเองในการเป็น พลเมืองและ ทหารที่ดี	การเรียนรู้และทำ ความเข้าใจต่อ บทบาทในการ พัฒนาดตนเองให้ เป็นพลเมืองและ ทหารที่ดี	การเสริมสร้าง อุดมการณ์ ทักษะ ประสบการณ์ทาง ทหารที่บูรณาการ กับการใช้ชีวิตจริง ภายนอก	การฝึกให้สามารถ อธิบายขั้นตอน และภารกิจ เกี่ยวกับหน่วย ทหารเพื่อความ ภาคภูมิใจ	การออกแบบการ ฝึกและการทำงาน ตามคุณสมบัติ และความต้องการ ของผู้รับการฝึก (ให้ตัวเลือก)	การเลือกและ ฝึกฝนทักษะตาม แนวทางการ พัฒนาทักษะที่ ตนเองต้องการ ในอนาคต	การเสริมสร้าง กิจกรรมสัมพันธ์ และความรู้สึก ผูกพันกับองค์กร ในความสัมพันธ์ แบบญาติมิตร	การเป็นสมาชิกใน กลุ่มหรือชมรม เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์แบบ เครือข่ายของศิษย์ เก่าหน่วยทหาร

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการในส่วนของศูนย์การทหารอากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ ผู้วิจัยได้นำหลักคิดตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ในการเสนอแนวคิดในการพัฒนาภายใต้นโยบายการปฏิบัติงานของกองทัพอากาศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก รวมทั้งยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์มาอภิปรายผลเชื่อมโยงกับบทความ และข้อมูลที่ผ่านมาการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเหตุผลอ้างอิงในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของทหารกองประจำการ และการใช้รูปแบบความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในบทบาทของผู้ฝึกและผู้ช่วยฝึก มีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของมณฑิตา ชมดี เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของพลทหารกองประจำการในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับพื้นฐาน”¹⁴ พบว่าแนวทางการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านสัมพันธภาพกับครูและเพื่อน ได้แก่ การจัดกิจกรรมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ 2) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ได้แก่ การประเมินตนเองเป็นรายบุคคลเพื่อจัดกิจกรรมโครงการเรียนรู้ผ่านกิจวัตรประจำของพลทหารกองประจำการ 3) ด้านบทบาทของครู ได้แก่ การปรับแนวคิด สร้างเป้าหมายและสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เต็มศักยภาพ 4) ด้านการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ การแนะนำส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม 5) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ส่งเสริมจินตนาการและตั้งเป้าหมายในอนาคต

ประเด็น การสร้างจิตสำนึกต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนร่วม โดยการฝึกรวมอย่างเป็นระบบ ที่ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ศุภวดี มีเพียร เรื่อง “การพัฒนาารูปแบบการฝึกรวมตามแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะสำหรับทหารกองประจำการกองทัพไทย”¹⁵ พบว่า

ปัจจัยในการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง สัมพันธภาพกับครูและเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคต บทบาทของครู ความมีวินัยในตนเอง การเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง บรรยากาศการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ แนวทางการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านสัมพันธภาพกับครูและเพื่อน ได้แก่ การจัดกิจกรรมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ 2) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ได้แก่ การประเมินตนเองเป็นรายบุคคลเพื่อจัดกิจกรรมโครงการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมประจำของทหารกองประจำการ 3) ด้านบทบาทของครู ได้แก่ การปรับแนวคิดสร้างเป้าหมายและสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เต็มศักยภาพ 4) ด้านการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ การแนะนำส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม 5) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ส่งเสริมจินตนาการและตั้งเป้าหมายในอนาคต

ประเด็นของการเรียนรู้แบบบูรณาการที่แนวคิดของงานวิจัยเสนอให้มีการบูรณาการการเรียนรู้ จากการฝึกตามภารกิจของทหารกับการใช้ชีวิตจริงภายนอก สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ วีรยุทธ หมั่นบุญมี เรื่อง “ผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติและอุบัติภัยหมู่ต่อสมรรถนะของทหารกองประจำการ: กรณีศึกษา มณฑลทหารบกที่ 21 จังหวัดนครราชสีมา”¹⁶ พบว่า โปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยตอบสนองต่อการเสริมสร้างสมรรถนะของทหารกองประจำการได้มากขึ้นตามกรณีศึกษา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสนับสนุนแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ได้ในทุกประเด็นสำคัญ ซึ่งสรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในปัจจุบัน ควรมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับการฝึกเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผลดีในระยะยาว อันเป็นผลดีสะท้อนกลับมาให้กองทัพอากาศและประเทศชาติ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศชาติอย่างป็นรูปธรรม

บทที่ 4

บทสรุป

จากการวิจัยสรุปได้ว่า “การนำแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต” เป็นการสร้างและส่งเสริมแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และตอบสนองการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศตลอดจนทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ การประยุกต์ใช้แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงเป็นการวางแผนในเชิงนโยบาย การสร้างต้นแบบในการพัฒนา และกรอบการทำงานต่อไปในอนาคต อย่างเป็นระบบ การทำความเข้าใจและเรียนรู้ต่อกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วยการฝึกของทหารกองประจำการทั้งระบบจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถือเป็นกลไกหรือเครื่องมือ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา โดยใช้องค์ความรู้และการเผยแพร่ความรู้ รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

กองทัพอากาศ ควรนำการวิเคราะห์แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ มาเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล เพื่อขยายผลไปสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ตลอดจนแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เพื่อให้เท่าทันต่อการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาไปที่คุณภาพของผู้รับการฝึกต่อการเป็นบุคคลคุณภาพของประเทศชาติ มากกว่าการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานในห้วงเวลาที่เข้ามารับราชการเท่านั้น

2. ควรจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ โดยมุ่งเน้นความสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนไป และสร้างระบบเครือข่ายสำหรับผู้ปลดประจำการ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในนามของกำลังพลของกองทัพอากาศต่อการสร้างความมั่นคงให้ประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3. ควรส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการตามแนวทางการรับราชการ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล และสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

กองทัพอากาศจึงต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ โดยมุ่งให้เกิดความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเท่าทันต่อแนวคิดความมั่นคง เพื่อให้เป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านระบบของกองทัพอากาศมีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลในส่วนอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงกับทหารกองประจำการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
2. ควรมีการศึกษาแนวโน้มของการเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการโดยใช้ปัจจัยด้านภาวะประชากร และความต้องการกำลังของกองทัพ เพื่อให้เกิดมุมมองต่อการบริหารจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. ควรมีศึกษาเปรียบเทียบในหน่วยงานข้างเคียงสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ กองทัพบก และกองทัพเรือ

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2661-2580 (13 ตุลาคม 2561). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. 135 (82 ก.)
2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม).; 2566.
3. กองทัพอากาศ. ร่างยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ. 2561—2580) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563).; 2563.
4. กองวิชาการสัสดี. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497. ส่วนการศึกษา โรงเรียนการกำลังสำรอง ศูนย์การกำลังสำรอง [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://sassadee.rta.mi.th/sassadee/2497.doc>
5. สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. ความมั่นคงแห่งชาติ [อินเทอร์เน็ต]. 2566. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://ndsi.rtarf.mi.th/download/ndsi-edu/books/Military-Science-54/chapter2.pdf>
6. กรมสุขภาพจิต. ว่าด้วยคุณภาพชีวิต 5 ประการ [อินเทอร์เน็ต]. 2566. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://dmh.go.th/news/view.asp?id=2467>
7. คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2661-2580 (13 ตุลาคม 2561). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. 135 (82 ก.)
8. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารประกอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม).; 2566.
9. กองทัพอากาศ. ร่างยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580). (2561)
10. เจียรระไน ชองทอง. ความ (ไม่) มั่นคงในโลกใหม่: ทบทวนความมั่นคงของไทยในโลกไร้ระเบียบ. [อินเทอร์เน็ต]. 2567. [เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/security-challenges-in-unordered-world/>
11. ศูนย์วิจัยติเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ทบทวนแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงของโลก สิ่งที่ไทยควรตระหนักและเตรียมการรับมือ. [อินเทอร์เน็ต]. 2567. [เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <http://www.polsci.tu.ac.th/direk/view.aspx?ID=505>

12. คณะที่ปรึกษาด้านการข่าวกรอง. การประเมินกำลังอำนาจของชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่. วารสารมุมมองความมั่นคง. ฉบับที่ 7 ประจำเดือนมิถุนายน-กันยายน. (2564: 13)
13. อมิทาฟ อาชารียา. ความท้าทายด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ : ประเทศไทยและความร่วมมือในระดับภูมิภาค. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า. ; 2562.
14. มณฑิตา ชมดี. แนวทางการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของพลทหารกองประจำการในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับพื้นฐาน.; 2564.
15. ศุภวดี มีเพียร. การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และการเรียนรู้โดยการใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะสำหรับทหารกองประจำการกองทัพไทย.; 2559.
16. วีรยุทธ หมั่นบุญมี. ผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติและอุบัติภัยหมู่ต่อสมรรถนะของทหารกองประจำการ: กรณีศึกษา มณฑลทหารบกที่ 21 จังหวัดนครราชสีมา.; 2563.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ นาวาอากาศเอก นิรัชร์ อีระอำพน
วัน เดือน ปีเกิด 21 พฤศจิกายน 2518
ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2544 โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 34
พ.ศ. 2554 โรงเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ 41
พ.ศ. 2556 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 89

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2541 ประจำโรงเรียนการบิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ
พ.ศ. 2541 – 2544 รองผู้บังคับกองร้อย 3 กองพันที่ 1 กรมทหารอากาศโยธินรักษาพระองค์ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ
พ.ศ. 2545 – 2548 รองผู้บังคับกองร้อยปฏิบัติการพิเศษ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 23 กองพลบินที่ 2 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ
พ.ศ. 2549 - 2550 นายทหารยุทธการและการฝึก กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 23 กองพลบินที่ 2 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ
พ.ศ. 2551 – 2552 ผู้ช่วยนายทหารคนสนิท ผู้บัญชาการทหารอากาศ
พ.ศ. 2553 – 2554 รองผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 23
พ.ศ. 2555 - 2557 ผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1
พ.ศ. 2558 – 2559 ผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 21
พ.ศ. 2559 ฝ่ายเสนาธิการ กองยุทธการ สำนักยุทธการและการฝึก กรมยุทธการทหารอากาศ
พ.ศ. 2560 – 2561 นายทหารคนสนิท ผู้บัญชาการทหารอากาศ
พ.ศ. 2561 – 2562 หัวหน้ากองข่าว กองบังคับการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน
พ.ศ. 2562 – 2564 รองผู้บังคับการ กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันป้องกันประเทศ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2564 - 2567

รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ ศูนย์การทหาร
อากาศโยธิน หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน